

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
Administrative Factors Affecting The Effectiveness of The School
Administration of Schools Expanding Educational Opportunities in
Accordance with Educational Policy 4.0 under the Trat Primary
Educational Service Area Office

นันทวัน สีมะเดื่อ^{1*} สุพรรณณี สมานญาติ² และสรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Nanthawan Semader^{1*} Supannee Samarnyat² and Sarayuth Sethakhajorn³

^{1,2,3}บริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร 10900

^{1,2,3}Educational Administration, Graduate College of Management,
Sripatum University, Bangkok 10900

Received : July 21, 2021 Revised : June 8, 2022 Accepted : June 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาและ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้การศึกษาเชิงผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปี 2562 จำนวน 201 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ แบบสัมภาษณ์และการวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 10 คนผลการศึกษาพบว่า

1) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษามีอยู่ 2 ด้านที่มี

ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคลากร นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

2) ปัจจัยด้านการบริหารด้านผู้เรียนส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่นส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3) แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้บริหารร่วมมือกันมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและกำหนดนโยบายการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันตามนโยบายการศึกษา 4.0

คำสำคัญ : การบริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนขยายโอกาส, นโยบายการศึกษา 4.0

Abstract

This research aimed to :1) study the effectiveness of educational institution administration, 2) study the level of administrative factors affecting the effectiveness of the school administration, and 3) purpose guidelines for the development of

*นันทวัน สีมะเดื่อ

E-mail : poogun291233@gmail.com

administrative factors affecting the effectiveness of the school's administration, expanding opportunities according to the Education Policy 4.0 under the Trat Primary Educational Service Area Office. Research tools were using a mixed study during and quantitative research the tool this research was a questionnaire. The sample groups used in this research are school administrators and school teachers expanding educational opportunities. Under the office of Trat Primary Education Area, the Year 2019 201 participants. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The Quantitative research the tool for this research was an interview form. The key informants were school administrators and teachers, totaling 10 people. The results of the study showed that:

1) The effectiveness of school administration for expanding educational opportunities according to the Education Policy 4.0 under the Trat Primary Educational Service Area Office. Overall, it was at a high level. However, when considering each aspect, it was found that there were 2 aspects of the effectiveness of educational institution administration at the highest level, namely academic administration and personnel management Other than that, it was at a very high level.

2) The six administrative factors affecting the effectiveness of school administration for expanding educational opportunities according to the Education Policy 4.0 under the Trat Primary Education Service Area Office and student factors affecting the effectiveness of school administration for expanding educational opportunities according to the Education Policy 4.0 under the Trat Primary Educational Service Area Office with statistically significant at a level of 0.05.

3) Guidelines for the development of administrative factors affecting the effectiveness of the school's administration, expanding educational opportunities according to the Education Policy 4.0 under the Trat Primary Educational Service Area Office, it was found that there should be activities to promote education personnel and administrators.

Collaborate, have shared opinions, and formulate curational policies by the national development and the changes of the current world According to Education Policy 4.0.

Keywords: Administration, Administrative Effectiveness, School Educational Institutions Expand Opportunities, Education Policy 4.0

1. บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้นนโยบายต่าง ๆ อาทิ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงกำหนดให้มีหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ที่เน้นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ส่งผลให้ภาคการศึกษาต้องเร่งผลิตบุคลากรในด้านนี้เพิ่มมากขึ้น (ดารุณี บุญครอง, 2560) เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม ซึ่งการเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงห่างไกลในหลาย ๆ มิติ เช่น ไม่เคยสอนให้ผู้เรียนได้คิดเองทำเอง อีกทั้งผู้เรียนยังใช้เทคโนโลยีไม่เกิดประโยชน์สูงสุด โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาในโลกออนไลน์ไปกับเกมส์ การช้อปปิ้ง การแชท เฟสบุ๊ก ไลน์ และอินสตราแกรม จึงเป็นความยากและท้าทายของผู้ที่ต้องทำหน้าที่สอนในยุคนี้ เพราะการเรียนการสอนในยุค 4.0 ต้องปล่อยให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปล่อยให้กล้าคิดและกล้าที่จะผิด แต่ทั้งหมดก็ยังคงต้องอยู่ในกรอบที่สังคมต้องการหรือยอมรับได้ ดังนั้น สิ่งที่จะต้องดำเนินการคือ การปรับปรุงตำราเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ต้องเปลี่ยนระบบการประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะการคิดเป็น วิเคราะห์เป็นตามทักษะในศตวรรษที่ 21 และการปรับการอบรมครูให้ตรงกับความต้องการในการนำความรู้ไปใช้และการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ต้องดำเนินการควบคู่ไปด้วยกัน (ศันสนีย์ ไชยโรจน์, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ได้ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเรียนการสอนนั้นผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดรวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียนในเรื่องการเรียนการสอนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (นัยนา กวนวงศ์, 2558)

ดังที่กล่าวในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงนอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้อาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา 4 และมาตรา 39 วรรค 2 ออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา โดยกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน คือ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป ให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดำเนินการ

ดังนั้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดขึ้น ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2533 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา แห่งชาติที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษาในขณะนั้น จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชน ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่ไม่สามารถเข้าศึกษา ต่อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการ เปิดโอกาสหรือขยายโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ห่างไกลได้มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ในการดำเนินการ ดังกล่าวใช้อาคารสถานที่และบุคลากรของโรงเรียน ประถมศึกษา จากการดำเนินของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 จนถึง ปีการศึกษา 2544 ได้มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 6,663 โรง และในปีการศึกษา 2554 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ มีจำนวนถึง 7,083 โรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

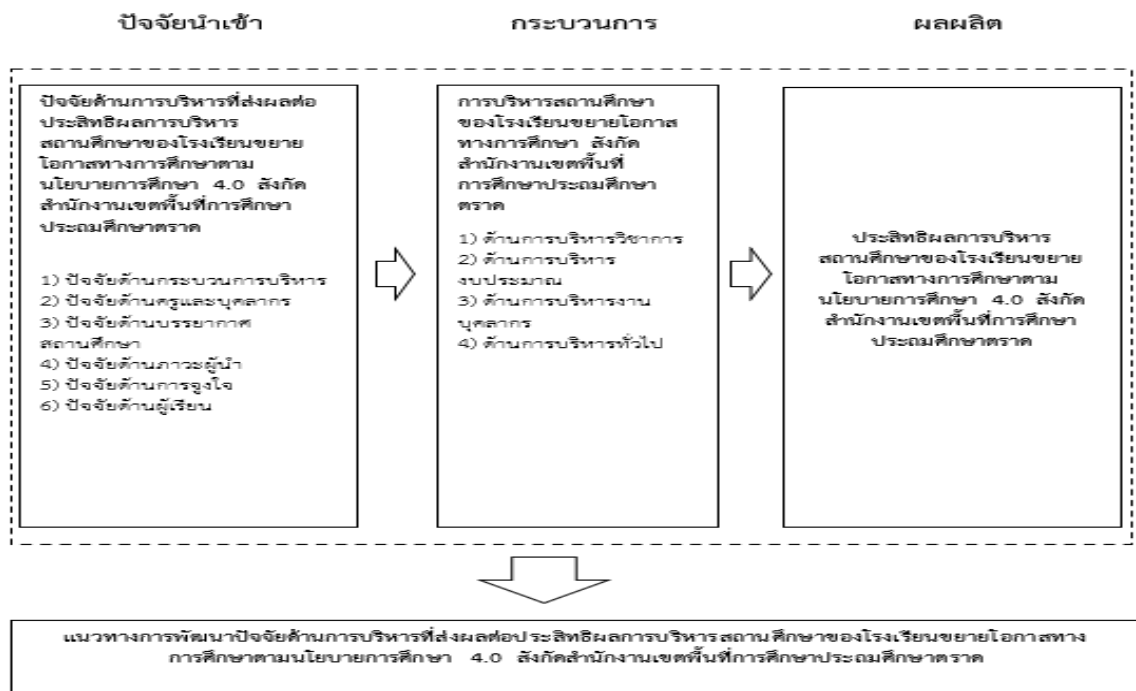
กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญการบริหาร งานบุคคลในสถานศึกษา เนื่องจากปัญหาการขาดแคลน บุคลากรในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง จึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา ต้องแก้ไขปัญหในการพัฒนา บุคลากรครู เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้า ในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียนเป็นสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึง มีเป้าหมายของการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อโรงเรียน

ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้นั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของ โรงเรียนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียนได้เป็น อย่างดีว่า โรงเรียนได้ดำเนินการบริหารจัดการประสพ ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงใด เป็นการพิจารณาว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และอื่น ๆ เช่น บรรยากาศของโรงเรียนการดำเนินการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ราชประโคน (2561) กล่าวว่า การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใดพิจารณา ได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มี ทักษะคิดทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและ พัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน โรงเรียน ซึ่งพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะส่งผลโดยตรง ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะ ผู้บริหารคือกลไกสำคัญ ที่จะทำให้การดำเนินงานของ โรงเรียนมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้ ผู้บริหารมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในโรงเรียนภายใต้เงื่อนไขที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งหากผู้บริหารมีแนวทางจัดการที่ดี หรือมีมาตรฐาน ย่อมส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และ คุณภาพการศึกษาของนักเรียนดีขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีความ สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด เนื่องจากมีปัญหามาอย่างต่อเนื่องใน ด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการบริหาร ยังขาดแคลน สื่อวัสดุครุภัณฑ์อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม ทันสมัยไม่เพียงพอกับความต้องการและความจำเป็น ที่จะใช้ 2) ด้านครูและบุคลากรขาดประสบการณ์ใน การสร้างสื่อการเรียนการสอนและขาดความรู้ความเข้าใจ ในการใช้สื่อเทคโนโลยี 3) ด้านบรรยากาศสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนเนื่องจากงบประมาณ มีจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการทำให้ผู้เรียนไม่สามารถ ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย 4) ด้านภาวะผู้นำขาดผู้บริหารที่จะบริหารโรงเรียนเป็น ระยะเวลาที่ยาวนานต้องให้ครูผู้สอนหรือครูบรรจุใหม่ ทำหน้าที่แทนทำให้โรงเรียนไม่พัฒนาเท่าที่ควร 5) ด้าน การจูงใจ การจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ เช่น ที่พักอาศัย พาหนะ การสนับสนุนการสอน เช่น งานธุรการการเงิน-พัสดุ และ 6) ด้านผู้เรียน นักเรียนขาดแรงจูงใจ ในการเรียน นักเรียน ขาดเรียนบ่อย และติดต่อกัน เป็นเวลานาน รวมทั้งพื้นฐาน นักเรียนแตกต่างกันทำให้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูมีความยุ่งยาก ซึ่งเป็นปัญหาต่อการบริหารการศึกษา

ประถมศึกษาตราด โดยมีความคาดหวังต่อผลผลิต
 ของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบาย
 การศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาตราดและ เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนา
 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร
 สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตาม
 นโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาตราด ดังภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดใน
 การวิจัย

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” ครั้งนี้ เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเนื้อหาการศึกษาครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณประชากรที่ใช้ในการศึกษา วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ปี 2562 จำนวนทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 386 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2561)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ปี 2562 จำนวน 201 คน โดยผู้วิจัย ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970, p. 60-61) การสุ่ม ตัวอย่างใช้วิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อะไรเป็นชั้น เช่น โรงเรียน ประเภท การศึกษา ขนาดสถานศึกษา แล้วสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน แต่ละชั้นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขออนุญาตทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถาม ที่ผ่านการพัฒนาและ ปรับปรุงจนได้คุณภาพเรียบร้อยแล้วนำไปดำเนินการแจก แบบสอบถาม กับกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามและนำมา ตรวจสอบข้อมูล

4. ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามกระบวนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้ เชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหาร สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตาม นโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด และทดสอบสมมติฐานด้วยการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter ใช้วิเคราะห์ปัจจัยด้าน การบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ใช้การวิจัย เชิงคุณภาพในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและ

ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดตราด ปี 2563 จำนวน 10 คน โดยเลือกมาจากโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดตราด ปี 2563 จำนวนทั้งหมด 5 แห่ง แห่งละ 2 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2563) เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

5.2.1 เกณฑ์การพิจารณาผู้บริหาร

5.2.1.1 มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับบริหารการศึกษา และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

5.2.1.2 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี

5.2.1.3 เป็นผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS

5.2.1.4 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการประเมิน สมศ.ระดับดีมากผ่านเกณฑ์การประเมินรอบที่ 4

5.2.2 เกณฑ์การพิจารณาครูผู้สอน

5.2.2.1 มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสอน และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

5.2.2.2 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งครูไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะครูชำนาญการ โดยมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

5.2.2.3 เป็นผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งครูไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะครูชำนาญการ ที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS , ครูดีเด่นหัวใจหรือ อื่น ๆ

5.2.2.4 เป็นครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีผลการประเมิน สมศ.ระดับดีมากผ่านเกณฑ์การประเมินรอบที่ 4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

2. ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนได้คุณภาพเรียบร้อยแล้วนำไปดำเนินการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กำหนดไว้

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ นำมาตรวจสอบข้อมูล

4. ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามกระบวนการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้ เชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลที่เป็นข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงมาไว้กลุ่มเดียวกัน เพื่อสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยค จากนั้นจึงตั้งคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ (Themes) และกลุ่มย่อย (Sub-theme) ที่อยู่ภายใต้ความหมายของกลุ่มใหญ่ และนำข้อมูลมาหาข้อค้นพบที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล

6. ผลการวิจัย

6.1 ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า โดยภาพรวมมีระดับประสิทธิผลมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.26) และด้านการบริหารงานบุคลากร มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.22) ด้านการบริหารงบประมาณ มีระดับประสิทธิผลมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.62) และด้านการบริหารทั่วไป มีระดับประสิทธิผลมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.54) “จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสตามนโยบายการศึกษา 4.0 ของผู้บริหารโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องในด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทางด้านภูมิศาสตร์ สภาพที่ตั้งของโรงเรียนที่มีความห่างไกลจากชุมชนทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยีมีความยากลำบากการที่จะให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี การที่ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มองเห็นโอกาสในทางการศึกษาของนักเรียนและมีความเป็นภาวะผู้นำที่สูงเพราะเนื่องจาก

โรงเรียนขยายโอกาส นั้นต้องใช้ความสามารถวิสัยทัศน์ ในการผลักดันและพัฒนาโรงเรียนเพื่อการศึกษาที่ ทัดเทียมกับยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงต้องอาศัยความร่วมมือ จากบุคลากร ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาบางโรงเรียน ขยายโอกาสนั้นขาดแคลนเรื่องของบุคลากรหรือบาง โรงเรียนขยายโอกาสก็มีข้อจำกัดของทรัพยากรบุคคล ควรมีกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนเรื่องสวัสดิการ อาทิเช่น สิทธิการเบิกเงินจ่ายค่ารักษาพยาบาล สิทธิในการเบิก ค่าเช่าบ้าน สิทธิในการเบิกค่าเล่าเรียนบุตร และ สวัสดิการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ของครูและบุคลากร สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้พลังความรู้ทาง วิชาการในการทำงานเพื่อพัฒนาความสามารถที่จะทำ ให้งานให้กับโรงเรียนขยายโอกาส”

6.2 ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยด้าน กระบวนการบริหาร ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัย ด้านบรรยากาศสถานศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และ ปัจจัยด้านการจูงใจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีสถานภาพ หย่าร้าง มีตำแหน่งเป็นครูผู้ช่วย อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท และมีประสบการณ์ใน การทำงาน 6 - 10 ปี โดยในภาพรวม มีระดับความ คิดเห็นมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.19) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน แล้วพบว่าปัจจัยด้านกระบวนการบริหารมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.32) และปัจจัยด้านการจูงใจ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.31) ปัจจัย ด้านครูและบุคลากรมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.24) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้าน ผู้เรียน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย = 4.21) และสุดท้ายปัจจัยด้านบรรยากาศ สถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย = 3.86) ตามลำดับ

6.3 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราดปัจจัยด้านผู้เรียนส่งผลต่อ การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งยัง พบว่า “จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมี ความคิดเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาโดยส่วนใหญ่แล้วต้องมีการ คำนึงถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการพัฒนา

โครงการหรือกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้น และความเพียงพอของ บุคลากรทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการบริหารพัฒนา อย่างเช่นงบประมาณ บุคลากรวัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนดำเนินงาน โดยโรงเรียนมีการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและให้เข้ากับ บริบทของสภาพแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาการ กำหนดนโยบาย เพื่อวางแผนงานโครงการที่โรงเรียน ดำเนินการ โดยต้องประสานงานร่วมมือกับกลุ่มสาระการ เรียนและผู้ปกครองครูและบุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริง”

6.4 “จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นแนวทาง การพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตาม นโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาและ ผู้บริหาร ควรร่วมมือแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยใช้ กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิค ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเช่น การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารสถานศึกษาทางด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว และความต้องการของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร ซึ่ง เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษา บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเน้นผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ ผู้เรียนรุ่นใหม่ในอนาคตเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ความรับผิดชอบต่อสังคม การผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และทักษะของผู้เรียน 4.0 ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0”

7. สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

7.1 ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยภาพรวมมีระดับประสิทธิผลมาก เมื่อจำแนก เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด รองลงมาด้านการบริหารงาน บุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหาร ทั่วไป

7.2 ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร ปัจจัยด้านครู และบุคลากร ปัจจัยด้านบรรยากาศสถานศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านการจูงใจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีสถานภาพหย่าร้างมีตำแหน่งเป็นครูผู้ช่วยอยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการทำงาน 6 -10 ปี โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านบรรยากาศสถานศึกษา

7.3 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ส่งผลต่อ การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.4 แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้บริหารร่วมมือกันมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และดำเนินงานของสถาบันการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบการศึกษา

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

8.1 ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารคอยผลักดันและพัฒนาโรงเรียนเพื่อการศึกษาที่ทัดเทียมกับยุคไทยแลนด์ 4.0 อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องคอยเป็นผู้นำในการชี้แนะการดำเนินงาน การเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพภูมิศาสตร์ของโรงเรียนที่

มีความห่างไกลจากชุมชน และกระบวนการที่ช่วยสนับสนุนบุคลากร เพื่อช่วยให้ได้บุคลากรที่มีความรู้มาช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการบริการสถานศึกษาของโรงเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และรอการส่งเสริมอีกหลายด้าน เช่น งบประมาณ บุคลากรวัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันโรงเรียนขยายโอกาสยังพบปัญหาของปัจจัยสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทางด้านภูมิศาสตร์ สภาพที่ตั้งของโรงเรียนที่มีความห่างไกลจากชุมชนทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยี มีความยากลำบาก อีกทั้งบางโรงเรียนยังมีข้อจำกัดของทรัพยากรบุคคลเรื่องความรู้ความสามารถของบุคลากร ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งโรงเรียนควรมีกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนเรื่องสวัสดิการ ที่เกี่ยวข้อง ของครูและบุคลากรสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้พลังความรู้ทางวิชาการในการทำงานเพื่อพัฒนาความสามารถที่จะทำงานให้กับโรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรณงค์ อ่อนศรี (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณัญญา บุชยะมา (2559) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้จากการสำรวจพบสภาพสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

8.2 ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร ปัจจัยด้านครูและบุคลากร ปัจจัยด้านบรรยากาศสถานศึกษา ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านการจูงใจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน คุณลักษณะครู และพฤติกรรมการสอนไม่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ย ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการรายห้องเรียน ส่วนประสบการณ์การบริหารและการฝึกอบรมทางการบริหารไม่มีอิทธิพล อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร แสนทวีสุข (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิภาพของโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1-5 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในเครือข่ายที่ 33 เขตมินบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังพบว่าความคิดเห็นโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยที่มีประสิทธิผล การบริหารคือปัจจัยด้านกระบวนการบริการ รองลงมาด้านการจูงใจ ครูและบุคลากร ภาวะผู้นำและปัจจัย ด้านผู้เรียน และบรรยากาศสถานศึกษาตามลำดับอาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้ว ต้องมีการคำนึงถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้น และความเพียงพอของบุคลากรทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการบริหารพัฒนาดังนั้นปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา การกำหนดนโยบาย เพื่อวางแผนงานโครงการที่โรงเรียนดำเนินการ โดยต้องประสานงาน ร่วมมือกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และ ผู้ปกครองครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน มาตรฐานสากลโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณัญญา บุษยะมา (2559) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต้องมีปัจจัยทางด้านการพัฒนาทักษะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศอีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารึก งามฉนวน และ สำเร็จ ยุธชัย (2562) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นพบว่าสมรรถนะขององค์การการจัดกระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการดังนั้นจึงเห็นได้ว่ามีประสิทธิผลของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น

8.3 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน

ส่งผลต่อ การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติพร จิตตรี (2557) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรผู้เรียน สถานศึกษา ควรมีการวัดประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร แสนทวีสุข (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1-5 พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ เสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

8.4 แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาและผู้บริหาร ควรร่วมมือแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยใช้กระบวนการอย่างและมีระบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีอิสระคล่องตัวรวดเร็ว และตรงกับความต้องการของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และ ศิลป์ในการบริหาร ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหาร จัดการศึกษา บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเน้นผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนรุ่นใหม่ในอนาคตเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Stamatis and Chatzinikolaou (2020) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแนวการพัฒนาสภาพแวดล้อมโรงเรียนกรีก จากกลยุทธ์การสื่อสาร พบว่าการใช้กลยุทธ์การสื่อสาร ในการโน้มน้าวใจมีประโยชน์ต่อการนำเสนอพัฒนา สภาพแวดล้อมโรงเรียนกรีก ที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนของครู เป็นการสนับสนุนประสิทธิภาพของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาและการบริหารการเรียนการสอน โดยใช้แนวทางปฏิบัติในการสื่อสารที่ดี อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ราชประโคน (2561) ทำการศึกษา

เกี่ยวกับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน การวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการให้รางวัลตอบแทน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาในระดับสูงอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.1.1 ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรมีนโยบาย ด้านการบริหารเพื่อผู้บริหาร มุ่งเน้นพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถบุคลากรครูเพื่อให้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

9.1.2 ปัจจัยด้านครูและบุคลากร จากการศึกษาพบว่าทางโรงเรียนควรจัดอบรมครูและบุคลากรการจัดอบรมให้ความรู้ด้านครูและบุคลากรให้มีทักษะและความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรนโยบายการศึกษาเพื่อมีการพัฒนาการทำงานหรือสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ

9.1.3 ปัจจัยด้านบรรยากาศสถานศึกษาทางโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรทำการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้พร้อมแก่การปฏิบัติการเรียนการสอน จัดระบบบริหารอาคารสถานที่ และ สภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน

9.1.4 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปในการศึกษาควรมีศาสตร์และ ศิลป์ในการบริหาร การดำเนินงานของสถาบันการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบการศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามนโยบาย

9.1.5 ปัจจัยด้านการจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา ร่วมมือกันมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0

9.1.6 ปัจจัยด้านผู้เรียน ควรมีการจัดทักษะการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีคุณภาพต่อไปในอนาคต โดยที่การจัดการเรียนรู้นี้ต้องเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนรุ่นใหม่ในอนาคตเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ

ต่อสังคม และสามารถผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และทักษะของผู้เรียน 4.0 ภายใต้นโยบาย ฝึกทักษะการใช้ Internet ทักษะการคิดวิเคราะห์ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

9.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

9.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้ององค์ความทำการร่วมมือพัฒนาระบบการศึกษาทุกภาคส่วนให้สังคมไทยตระหนักถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในแวดวงการศึกษาที่ทำงานด้านนี้อยู่แล้วเข้ามาทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้ดีขึ้น

9.2.2 รัฐบาลควรมีมาตรการสนับสนุนที่ชัดเจนสร้างความเสมอภาคทางสังคมควรให้พร้อมส่งเสริมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พร้อมการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะท้อนถึงประเด็นปัญหาเชิงการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน

10. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ประกาศสำนักงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12

มิถุนายน 2560 เรื่อง การแบ่งหน่วยงาน

ภายในสำนักงานศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ:

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จารึก งามฉลวย และ สำเร็จ ยุธชัย. (2562, ตุลาคม-ธันวาคม). ยุทธศาสตร์การบริหารที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนระดับประถม ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการธรรมศาสตร์, 19, (4), หน้า 209-218.

จิตติพร จิตตรี. (2557, ตุลาคม -ธันวาคม). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษา, 11, (55), หน้า 35-44.

ชัยรัตน์ ราชประโคน. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 วิจัยวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ดารุณี บุญครอง. (2560, กรกฎาคม - ธันวาคม).
วิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาไทยกับการ
ขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. สาร
อาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัย
วลัยลักษณ์, 17, (2), หน้า 1-25.
- นัยนา กวนวงศ์. (2558). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี.
- มณัญญา บุษยะมา. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม).
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการ
บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
**วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา**, 9, (2), หน้า 371-382.
- ศันสนีย์ ไชยโรจน์. (2559). Thai Economy
4.0 Medicine, Health and Wellness.
Based on core technologies. ใน **การ
ประชุม HSRI Retreat** (14 พฤษภาคม).
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สิริพร แสนทวีสุข. (2558, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนา
กลยุทธ์การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 1-5. **วารสารบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 11, (1),
หน้า 41-48.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2561).
**ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนใน
โรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดตราด ปี 2561.**
ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด.
- _____. (2563). **ผลงานอาจารย์.** ตราด: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562).
แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.
- อรกานต์ อ่อนศรี. (2558, พฤษภาคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของ
โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี,
4, (1), หน้า 192-199.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970).
Determining sample size for research
activities. **Educational and
psychological measurement**, 30, (3),
PP .607-610.
- Stamatis, P. J., & Chatzinikolaou, A. M.
(2020). Practices of Greek school
principals for improving school climate
as communication strategy. **European
Journal of Human Resource
Management Studies**, 4, (2), PP .93-107.